



Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2015. május

A központi költségvetés finanszírozása

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága május végéig 819,1 milliárd forinttal **növekedett**, amit négy – egymást részben ellensúlyozó - tényező eredményezett. **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forint kibocsátás – beleértve a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokat – 756,0 milliárd forint értékben, ami főként a költségvetés éves hiányát és részben a deviza lejáratokat finanszírozza. **A második tényező** a deviza keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat növelte 472,9 milliárd forint összegben. **A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású- tényező** a nettó deviza lejárat 267,2 milliárd forint értékben. **A negyedik – szintén csökkentő hatású- tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke 142,6 milliárd forinttal csökkent.

Az előzetes adatok szerint május végén a központi költségvetés forint- és devizaadóssága az alábbi táblázat szerint alakult:

(mrd Ft)	2014		2015		Változás	
	záró	%	május	%	mrd Ft	%
Forint	14 612,0	61,2%	15 368,1	62,2%	756,0	5,2%
Hitel	623,3	2,6%	792,4	3,2%	169,1	27,1%
Államkötvény	9 989,0	41,8%	10 328,9	41,8%	339,8	3,4%
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1%	2 765,9	11,2%	354,8	14,7%
Diszkont kincstárjegy	1 588,6	6,7%	1 480,9	6,0%	-107,7	-6,8%
Deviza	8 957,9	37,5%	8 548,1	34,6%	-409,8	-4,6%
Összesen	23 569,9	98,7%	23 916,1	96,8%	346,2	1,5%
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3%	784,1	3,2%	472,9	152,0%
Mindösszesen	23 881,1	100,0%	24 700,2	100,0%	819,1	3,4%

A költségvetés forintadóssága május végéig 756,0 milliárd forinttal nőtt és 15368,1 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban egyrészt a 182,3 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézetektől projekt finanszírozási célú hitellehívás, másrészt 22,3 milliárd forint értékű MÁV-tól történő forinthitel átvállalás következtében nőtt, a 35,5 milliárd forint törlesztés következtében csökkent, így összességében 169,1 milliárd forinttal növekedett. Így a központi költségvetés forinthitel állománya május végén

687,7 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé és 104,7 milliárd forint belföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 59,0%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 586,9 milliárd forinttal, 14575,7 milliárd forintra nőtt május végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 340,7 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 354,8 milliárd forintos növekedésének, valamint a diszkont kincstárjegyek 107,7 milliárd forintos csökkenésének a következménye. A nem piaci államkötvények állománya 0,8 milliárd forint törlesztés következtében csökkent.

A lakossági állampapírokon belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 157,4 milliárd forinttal nőtt, a május végi állomány 1246,4 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 5,4 milliárd forintos növekedés következtében 34,2 milliárd forintra emelkedett május végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az 1 éves *Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 16,6 milliárd forinttal 371,7 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2015. május végén 171,9 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1099,8 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől értékesített Babakötvényből május végéig 3,5 milliárd forint értékben került sor értékesítésre, így a Babakötvény állománya elérte a 13,8 milliárd forintot. Május végén a lakossági állampapírok állománya 2765,9 milliárd forintot tett ki, ami 354,8 milliárd forint növekedést jelent 2014. december vége óta.

A külföldi befektetők állampapír-állománya májusban 310,6 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 4578,5 milliárd forintos állampapír-állomány 294,7 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2014. december végi állománynál. A külföldi állomány 2,1%-a, 94,0 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 97,9%-a, 4484,5 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje május végén 5,10 év volt.

A központi költségvetés devizaadóssága május végéig 409,8 milliárd forinttal 8548,1 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság belföldi devizakötvény kibocsátás következtében 113,6 milliárd forinttal, MÁV-tól történő devizahitel átvállalás következtében 1,1 milliárd forinttal nőtt, a devizaadósság törlesztése ugyanakkor 381,9 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 142,6 milliárd forinttal csökkent és bruttó módon számítva a teljes adósság 34,6%-át tette ki május végén.

A teljes adósság 26,0%-át kitevő **devizakötvények** esetében figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepedési kötvény 113,6 milliárd forint értékű értékesítését, a 361,1 milliárd forint értékű devizakötvény törlesztést és a 114,8 milliárd forintos árfolyamnyereséget, a devizakötvény adósság 6431,3 milliárd forintot tett ki május végén, amely 2014. év végéhez képest 362,3 milliárd forint csökkenést jelent.

A közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából

adódnak össze – a teljes adósság 8,6 %-át tették ki május végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 1,1 milliárd forint MÁV-tól történő devizahitel átvállalás, 20,8 milliárd forint törlesztés és 27,9 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 47,5 milliárd forinttal csökkent és 2116,8 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A deviza államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swap műveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az ezen jogcímen elhelyezésre kerülő betét azt mutatja, hogy a nem euróban kibocsátott devizakötvények értéke mennyivel növekedett volna az államadósságon belül az euró kötvényekhez képest, ha nem lett volna átváltva arra. A nem euró devizakötvények és az azokra kötött swapok lejáratokor a swapon elért megtakarítást az állam realizálja, mivel a törlesztés az adósság euró értékének megfelelően alakul. Ezt követően az MtM betétnek a lejárt swapra eső részét az állam visszafizeti a partnernek, annak állománya lecsökken a megtakarítás nagyságával. (A februári dollárkötvény lejárat hatására 39,7 milliárd forinttal csökkent az MtM állomány.) Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többlet adósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. 2015. első öt hónapjában az egyéb kötelezettségek állománya 472,9 milliárd forinttal nőtt és május végén 784,1 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A diszkontkincstárjegyek májusi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,2-ről 2,5-re emelkedett. *A kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,2-ről 3,9-re nőtt.

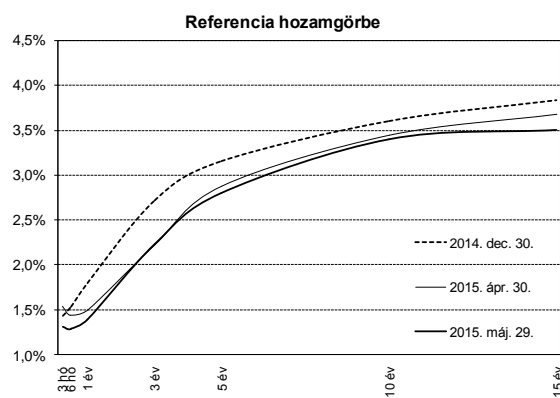
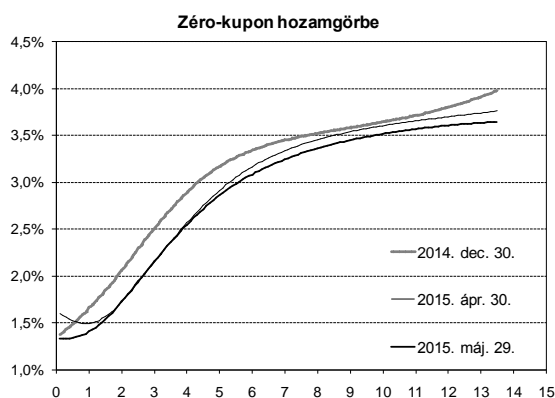
A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó májusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 10 bázisponttal csökkent, és 1,39%-ot tett ki. *A 12 hónapos kincstárjegy* utolsó májusi aukcióján a kialakult átlaghozam 1,46% lett, amely 9 bázisponttal alacsonyabb az áprilisi értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 2,24%-ot ért el az utolsó májusi aukción, ami megegyezik az utolsó áprilisi aukción kialakult átlaghozammal, az *5 éves kötvény* utolsó májusi aukcióján az átlaghozam 2,88%-ot ért el, ami 1 bázisponttal marad el az utolsó áprilisi aukción kialakulthoz képest, a *10 éves kötvény* utolsó májusi aukcióján kialakult 3,45%-os átlaghozama azonos az utolsó áprilisi aukción kialakult átlaghozammal.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3, 6 és 12 hónapos lejáraton 11-23 bázisponttal csökkent, a 3 éves lejáraton gyakorlatilag stagnált, míg az 5, 10 és 15 éves lejáraton 4-18 bázisponttal mérséklődött a referenciahozam. A jegybank Monetáris Tanácsa májusban 15 bázisponttal 1,65%-ra csökkentette a jegybanki alapkamat szintjét.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 23 bázisponttal 1,31%-ra, a 6 hónapos hozam 15 bázisponttal 1,29%-ra, a 12 hónapos hozam 11 bázisponttal 1,39%-ra mérséklődött. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 1 bázisponttal 2,23%-ra emelkedett, az 5 éves hozam 8 bázisponttal 2,80%-ra, a 10 éves hozam 4 bázisponttal 3,40%-ra, a 15 éves hozam 18 bázisponttal 3,50%-ra csökkent.



A referencia hozamok alakulása

Futamidő	Előző év vége 2014. dec. 30.	Előző hónap vége 2015. ápr. 30.	Legutolsó adat 2015. máj. 29.	Változás az előző hónap vége óta bázispont
3 hónap	1,43	1,54	1,31	-23
6 hónap	1,54	1,44	1,29	-15
12 hónap	1,80	1,50	1,39	-11
3 év	2,72	2,22	2,23	1
5 év	3,15	2,88	2,80	-8
10 év	3,60	3,44	3,40	-4
15 év	3,83	3,68	3,50	-18

Budapest, 2015. június 8.